

KAPTÁR

XXIII. évf. 1. (118.) szám

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei könyvtárak híradója

2014.

2013. október 7. – nyugdíjas könyvtárosok találkozója...

Nyugdíjas könyvtárosok
találkozója...

Az NKA pályázata

40 év története 4
költözésben

Könyvajánló

Szajoli hírek

Olvasótábor

KSZR műhelybeszélgetés

Összefogás a könyvtárakért
2013

Köszönjük KSZR!

NKA Közgyűteményi
Kollégium pályázati
felhívása

Macikiállítás

Könyvtári hírek

Közösségi média
Törökszentmiklóson

Programok 2014

Az MKE JNSZM Szevezet
hírei

Minősített könyvtárak

Ötödik alkalommal került megrendezésre a megyebeli nyugdíjas könyvtáros kollégák találkozója 2013-ban. Van, aki mindig tiszteletét tudta tenni, van, aki csak néhányszor jutott el az MKE JNSZ Megyei Szervezet támogatásával szerveződő rendezvényre. Az aktualitását 5 évvel ezelőtt az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozata adta, melynek a célközönsége akkor 2009-ben a NAGYIK voltak. A hívó mondat a „Ne üljön otthon, ha könyvtárában otthon lehet” volt, s Országos Nagy Könyvtári Napok néven vonult be a köztudatba.

Módszertanos könyvtárosokként többször kaptunk meghívást települési könyvtárakba, amikor a kolléga nyugdíjba vonult. Rendszerint szűk körben, de oda is meghívást kaptak a már nyugdíjas kollégák, s ott fogalmazódott meg az a kívánság, olyan jó lenne a többiekkel is találkozni...

Ahogy az összefogás kapcsán a nyugdíjasokra figyeltünk, ekkor éreztük megfelelőnek a pillanatot, hogy szervezzünk egy találkozót a megyebeli könyvtáros kollégáknak. Így a módszertan és az MKE JNSZ Megyei Szervezete *összefogott* és olyan sikeres volt a megvalósítást, hogy azóta minden évben szervezzük a találkozókat.

A jó hangulatról álljon bizonyítottként itt a fotó. Mindenkinek jó egészséget kívánva, várjuk a következő találkozót 2014. október 6-án.

Illés Julianna, Némethné Matastik Magdolna

Az NKA pályázata

A Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet munkakapcsolata 2004-ben kezdődött, ugyanis az intézet könyvtára ez évtől szolgáltatott könyvtári statisztikai adatokat a megyei könyvtár felé. A tapasztalatunk az volt, hogy 2004-től folyamatosan és drasztikusan csökkent az intézet könyvtárának dokumentum-beszerzésre fordítható anyagi kerete.

A beszerzésre fordítható összeg csökkenését, majd teljes megszűnését tekintve az intézet könyvtára számára a lehető legjobbkor érkezett a segítség. 2007-ben, 2009-ben és 2011-ben a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtári Szakmai Kollégiuma meghívásos pályázatot írt ki, melyeken a megyei könyvtárak vehettek részt. A pályázatok célja a fogvatartottak könyvtári ellátásának javítása volt. A megyei könyvtár természetesen részt vett ezeken a meghívásos pályázatokon, melyek konkrét célja a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet könyvtári állományának fejlesztése volt – letéti rendszerben. Erre a célra 250.000,- Ft, 600.000,- Ft, majd 500.000,- Ft támogatásban részesült könyvtárunk. Mindhárom esetben igényfelmérést végeztünk a munka megkezdése előtt. A két utóbbi pályázat esetében abban is megegyezés született – mivel a pályázati kiírás lehetővé tette –, hogy a könyvön kívül más dokumentumtípusok beszerzésével is megpróbálkozunk. Így került sor DVD-k és hangoskönyvek beszerzésére is.

Az intézet könyvtárának állománya a három pályázat kapcsán jelentősen gyarapodott - a rendelkezésre álló 1.350.000,- Ft pályázati támogatás révén összesen 855 db új dokumentummal.

A megvásárolt dokumentumok bruttó értéke **1.973.567,- Ft** volt.

Az intézet könyvtárában elindulhatott egy minőségi javulás az állomány összetétele, minősége terén. A megyei könyvtár munkatársai segítségével átgondolt, tudatos állománygyarapításra került sor, figyelembe véve az igényeket. Elindult a könyvtári ellátás

színvonalának javulása. Ez a tendencia a forgalmi adatok terén is javulást hozott: a személyes használat, a kölcsönzött dokumentumok száma, a helyben használat emelkedése tekintetében.

Örömmel és szakmai felkészültséggel indultunk a Közgyűjteményi Kollégium meghívásos pályázatán 2012 őszén. Kihívásként élte meg a területi szolgálat azt a feladatot, mely e pályázat kapcsán lehetőséget teremtett a gyermekvédelmi intézetek könyvtárainak gyarapítására is letéti rendszerben. A pályázatban a Büntetés-végrehajtási Intézetnek 200.000,- Ft-ot, a Gyermekvédelmi Intézetnek 400.000,- Ft-ot pályáztunk. *Az elnyert támogatásból a BV Intézet könyvtára 101 db - elsősorban könyv - dokumentummal gyarapodott, bruttó értéken 274.918,- Ft-tal. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Révay György Iskola és Gyermekotthon 303 db dokumentumhoz juthatott bruttó 528.779,- Ft értékben.* A kedvezményes vásárlásokkal, az akciók figyelembevételével és az ÁFA visszaigénylésből adódó lehetőséggel több mint 200.000,- Ft-tal került be több a kedvezményezett intézmények könyvtárába állománygyarapítás címén. Így a pályázaton elnyert összeg egyharmadával tudtuk növelni a könyvtárakra fordítható pénzkeretet.

A gyermekotthonban személyes látogatásunk alkalmával felmértük a könyvtári helyzetet, elbeszélgettünk a pedagógusokkal, nevelőkkel. Meglátogattunk 3 lakásotthont. Tájékozódunk az iskola, a kollégium és a lakóotthon lakóinak életkori sajátosságairól, valamint sajátos helyzetükből adódó speciális igényeiről.

Az elnyert pályázati támogatás segítségével lehetőségünk nyílt arra, hogy tudatos gyűjteményszervezői munkát folytassunk, egy részét pótoljuk a feltárt hiányosságoknak.

Nagy örömmel adtuk át a gyermekeknek a könyveket, s Ők nagyon hálás olvasóknak bizonyultak.

Bízunk benne, lesz még módunk ilyen olvasóbarát tevékenységre a jövőben is.

Illés Julianna
Némethné Matasztik Magdolna
VFKKI, Területi szolgálat

40 év története 4 költözésben

A zenei részleg múltja, jelene, ... jövője?

Tóth Etelkának, aki munkájában végigkísérte a gyűjtemény életét.

Születés – a hőskor. 1974-ben az Ünnepi Könyvhét alkalmából Balázs Árpád zeneszerző nyitotta meg a Versegly Könyvtárban a zeneszobát. A kezdetben csak helyben hallgatható bakelitlemezek Bálintné Hegyesi Júlia zenei műveltségét tükröző állománya mai szemmel nézve is színvonalas gyűjteménnyé vált. A könyvtárosok fáradhatatlan munkájának köszönhetően sokszínű élményt tudtak nyújtani a szervezett koncertekkel, ismeretterjesztő előadásokkal. Felismerve az igényeket komolyzenei klubot hívtak életre, mely a Pelikán Szállóban működött. Hosszan sorolhatnánk a neves vendégeket, akik jelenlétükkel tisztelték meg a rendezvényeket pl. Juhász Előd, Petrovics Emil, vagy a napokban elhunyt Szokolay Sándor.

Gyermekkor. A mai múzeum épületében működő zeneszobát hamarosan kinőtte a forgalmas részleg, 1987-ben egy mára már csak emlékeiben élő épületbe költözött a Hang- és Videotár a valamikori Schönherz útra. A nevében is jelzett változást a technika fejlődése tette lehetővé, jelesül a zenei hangfelvételek kiegészültek a VHS-kazettákkal, a gyűjtőkör a filmekkel bővült. A helyben hallgatást kiegészítette a kölcsönzés, melyet egyre növekvő használói réteg vett igénybe. Kedvelt szolgáltatás volt a heti rendszerességgel szervezett filmklub, melyen az akkoriban még csak terjedőben lévő

videózást próbálhatták ki látogatóink.

Ifjúkor. A következő költözésre sem kellett soká várni. 1991-ben a Gyermekkönyvtárral közös fedél alá került a zenei részleg, a mai Dr. Sarkady László utcába. A tágas, világos helyről már személyes élményeim is vannak. Frissdiplomás énektanárként innen szereztem be a tanításhoz szükséges zenehallgatási anyag legtöbbszörét. A Szolnok megyei karnagyoknak hála, jelentős kottaállománnyal gazdagodott a zenei könyvtár, valamint színvonalas stúdió állt a használók rendelkezésére. Ekkor kezdődött a digitális korszak, s csodájára jártunk az első CD-lemezeknek, melyek hangzásából hiányzott a bakelit recsegése.

Színvonalas rendezvényeken tapsolhattunk az akkoriban induló M.É.Z. együttesnek, Vagantes triónak és a helyi előadóművészeknek.

Felnőttkor. A Versegly Könyvtár mai épületét 1997-ben avatták könyvtárrá, s ez a zenei részleg életében újabb változást hozott. Bár helyileg pontosan ugyanott maradt, az átépítésnek és átszervezésnek köszönhetően a Felnőttolvasó-szolgálat részeként a Művészetek szintjén elkülönített kuckóban működhetett. A Művészeti Szalonban helyet kaphattak a nótaestek Bálint Erikával és Szokoli Lajossal, de volt, hogy Auth Csilla, vagy a Bartók Béla Zeneiskola Big Band koncertje zengte be az intézmény falait. Ekkorra már a hangzatos Médiatár nevet viselte a részleg, hisz egy újabb dokumentumtípussal, a DVD-filmekkel, valamint az internetes számítógépekkel tovább bővült a szolgáltatásaink köre.

Rendezvényeink is kiegészültek a digitális kor igényeinek megfelelően. 2005-ben csatlakoztunk az Internet Fiesta könyvtári programjaihoz, és az éveken keresztül megszervezett számítógép- és internet-használati tanfolyamainkon is több százan tették meg első lépéseiket a digitális világban.

Manapság... 2013-ban ismét költöztünk. A változó olvasói szokásoknak és szűkülő lehetőségeinknek köszönhetően a DVD és CD gyarapításunk már korábban leállt, mára csak a leghűségesebb olvasóink böngésznek a polcokon. Az átszervezés miatt az eddig különgyűjteményként elhelyezett zenei állományt beolvasztottuk a többi szakirodalomhoz, a nem hagyományos dokumentumaink nagy része raktárba került, a maradék pedig az olvasóterem egy sarkát kapta meg. Külön teret kapott viszont az internetes szolgáltatás, mely a korábbi hírlapolvasó helyét foglalta el a földszinten.

Hogyan tovább? „A zene maga az élet, és amíg szól, semmi nem hal meg örökre.”

(Daniel Glattauer, osztrák író, újságíró)

Meg kell hát találnunk azokat az új utakat, melyek a zenét és a közönséget a könyvtári szolgáltatások körében egyesíti, legyen az akár távhasználat, vagy rendhagyó foglalkozás, akár közösségi tér amatőr megnyilatkozások számára.

Balázs Ildikó
zenei könyvtáros, informatikus könyvtáros

Bathó Edit: A szőlő termesztése a Jászságban

A Jász Múzeumért Alapítvány **2014 májusában**, a Jász Múzeum fennállásának 140 éves évfordulója alkalmából tervezi megjelentetni **Bathó Edit: A szőlő termesztése a Jászságban** című monográfiáját a Jászsági Füzetek című sorozat 51. köteteként. A B/5-ös formátumú, keménytáblás, mintegy 220 oldalas, 150 fekete-fehér és színes fotót tartalmazó könyv teljes áttekintését és összefoglalását adja a jászsági szőlőtermesztés mintegy ötszáz évének.

A Jászság szőlőtermesztése igen nagy múltra tekint vissza. A szőlőművelésre utaló első adatok a 16. század elejéről maradtak ránk. A korabeli feljegyzésekből és a hódoltság idejéből származó levelek utalásaiból arra következtethetünk, hogy a Jászságban a gyümölcs és a borkedvelő törökök honosították meg a szőlőtermesztést. A helybéli lakosok, akik kezdetben csupán művelői voltak a szőlőskerteknek, a 17. század második felében – szultáni engedéllyel – maguk is szőlőt telepítettek. Ettől kezdve jelentősen terjedt a szőlő telepítése a jászok földjén. A szőlőket kezdetben kötött, fekete talajba ültették, de tekintélyes szőlőmennyiséget telepítettek homokos területekre is. A Jászság szőlőtermesztése a 19. század végi filoxera járványt követően azonban soha nem tudott teljesen talpra állni

A 20. század elején létesített, magántulajdonban lévő, nagykiterjedésű, virágzó szőlőbirtokok helyébe az 1960-as évek közepén fellendülő szövetkezeti szőlőgazdálkodás lépett, amely az 1989-es rendszerváltozást követően rövid idő alatt megszűnt. Napjainkban az egykori szőlőültetvények helye parlagon áll, vagy erdő borítja. A földek ismét magántulajdonba kerültek, de az új gazdák már nem akarnak a szőlőműveléssel bajlódni.

A kisebb parcellájú, zártkertként működő szőlők szintén az enyészeté lettek. A fiatal generáció már nem ismeri a szőlőművelés fortélyait, de nincs ideje és türelme sem hozzá.

A Jászságban napjainkban már nem beszélhetünk szőlőtermesztésről.

Bár majd minden jász településen van egy-két gazda, aki más vidékről (Gyöngyös és Eger környéke) szerzi be a szőlőt, de helyben dolgozza fel, s a bort forgalmazza, vagy saját szükségletre használja fel. De a Jászság nagy múltú szőlőtermesztését ma már csak néhány út menti szobor, az elárvult szőlőskertek, és az emlékezet őrzi.

A Jász Múzeumért Alapítvány a készülő könyvre – a hagyományokhoz híven – most is előfizetőket vár.

A könyv **előfizetési ára 3.000.-Ft.**

Előfizethető **2014. március 31-ig** a Damjanich János Múzeum titkárságán (Szolnok, Kossuth tér 4.) Tel.: 56/421-602, e-mail: titkarsag@djm.hu

Hortiné dr. Bathó Edit
múzeumigazgató

A Szajoli Községi Ház és Könyvtár főbb eseményei az év második felében

Dedrák Lászlóné, a sokak által szeretett Ildikó néni 2013. június 30-án nyugdíjba vonult. Helyét Jászberényiné Farády Ildikó könyvtáros tölti be, aki mellett Knappné Magda Valéria, IKSZT-munkatárs dolgozik.

Novemberben a „TÁMOP 3.2.3.B-12/1-2013-0161” azonosító számú, Kreatív szolgáltatások és programok az IKSZT-ben című pályázat keretében sok érdekes programot valósíthatunk meg. Az alábbiakban ezekből adunk ízelítőt.

Sok szép, nagy értékű fejlesztő játékot vásárolhattunk, így mind a kicsik, mind a nagyobbak is élvezhették a mozgás és az alkotás örömét az őszi szünet színes játszóházaiban. Többféle szebbnél szebb dísz vihetek haza, s helytörténeti ismeretekkel is gazdagodhattak. Ezek a foglalkozások is mindenki figyelmét megfogták, mivel gazdagon illusztráltak voltak.

Gárdonyi Géza születésének 150. évfordulója alkalmából rajzpályázatot hirdettünk, melynek témája a „Kutya meg a nyúl” című verses mese volt. Rengeteg szebbnél szebb rajz és festmény érkezett be, melyekhez ezúton is gratulálunk! Megtapasztalhattuk, hogy a szajoli óvodások és iskolások szívesen alkotnak, szüleik, nevelőik

lelkiismeretesen segítik őket. Valamennyi pályázónk könyvjutalomban részesült, melyet boldogan vettek át. A Harmónia Szabadidő és Kulturális Közhasznú Egyesület keretén belül a Fiatalok Lendületben Program alprogramjában, az Európai Önkéntes Szolgálatban jelenleg egy spanyol és egy német lány tartózkodik nálunk, önkéntes munkájukat főként a könyvtárban végzik. Ez a program kiváló lehetőséget nyújt azoknak a 18-30 év közötti, érettségizett fiataloknak, akik világot szeretnének látni, nyelvet kívánnak tanulni és nem utolsósorban nagyobb eséllyel akarnak pályázni felsőoktatási intézménybe, illetve munkahelyre. Marta és Rafaela nagy szeretettel várja az érdeklődő, angol, német vagy spanyol nyelvet gyakorolni vágyókat! Az alábbi kapcsolatokon keresztül vagyunk elérhetőek: www.harmoniaszajol.hu Helyi segítség: Szajoli Községi Ház és Könyvtár, 56/446-047, knappne.valeria.evs@gmail.com

Október 11-én nálunk járt Békési István, a Magyar Szablyavívó Iskola vezetője. A felső tagozatos diákoknak élménydús „történelem-órát” tartott. Beszélt a magyar szablyavívás történetéről, majd ezt egy mini kiállítással szemléltette. Az iskolások a kezükbe vehették a régen használt szablyákat, harci eszközöket és megtekinthették a régi érméket is. Az előadó reméli, hogy sikerült felkeltenie a gyermekek érdeklődését. Aki kedvet érez a szablyavíváshoz, az alábbi webcímen érdeklődhet: www.magjarszablyaszolnok.hu

Bő egy héttel ezután Kecskeméti János „Az agy csodálatos öngyógyító képessége” címmel tartott prezentációt a lelki egészség fontosságát hangsúlyozva. A vetítéssel egybekötött előadás után érdekes beszélgetés alakult ki, mely mindenki épülését szolgálta. Sok új könyvet tudtunk vásárolni az elmúlt időszakban, újítva és színesítve könyvtárunk palettáját, így többek között a fent említettet is. Aki tehát nem jutott el az előadásra, kikölcsönözheti!

Közöségi Házunk immár két pingpong asztallal rendelkezik, így januártól folytatódhat a játék, melyre péntekenként 16:00 órától várjuk mind a kezdőket, mind a haladókat!

Az asztalitenisz mellett lehet csocsózni és gombfocizni is, ha valaki a hideg téli estéket

meleg helyen, jó társaságban kívánja eltölteni... 2013. december 21-én egésznapos karácsonyi játszóházzal és ünnepi műsorral kedveskedtünk minden kedves gyermeknek és felnőttnek. Délelőttől kora délutánig elsősorban a gyermekeké volt a főszerep: mézeskalácsot készíthettek, kézműves foglalkozásainkon alkothattak, társasjátékozhattak. E napon szerény ebéddel kedveskedtünk azoknak, akik velünk töltötték az egész napjukat, majd kora délután a gyermekek mellé nagy szeretettel vártuk a felnőtteket is: ekkor zeneszó csendült, csodaszép karácsonyi versek hangzottak el, s a dalos ajkúaknak módjukban állt egy éneket megtanulni. Ezután egy szép képet készíthettek a gyerekek, míg a szülők, nagyszülők a karácsony szépségéről, mibenlétéről, élményeiről beszélgethettek félrevonulva, meleg teát tartván kezükben...

Jászberényiné Farády Ildikó
Szajol, könyvtáros

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy olvasótábor

Hát... az úgy kezdődött, hogy 20 alsó tagozatos kisgyermeket hívtunk barangolásra a mese birodalmába a rákóczipfalvai Városi Könyvtárba. Elővettük a láthatatlan varázsvesszőnket és a fantáziánkra bíztuk, hogy meddig repít el bennünket a mese. Íme, lássuk csak szépen, sorjában.

Első nap megismertük a mesék típusait, sajátosságait, keletkezésüket, jellemzőit. Az Európai országok meséit összehasonlítottuk a magyar népmesével. Pihenésképpen (mint régen a fonókban, a toll- és a kukoricafosztóban) textilt festettünk és gyöngykarkötőt fűztünk. Mindeközben gondolkodtunk a saját magunk által kitalált mesénken.

Következő nap hozzá is láttunk a meseíráshoz, cselekményt szőttünk, fantáziánkat messzire engedték. A délután folyamán Szűcs Miklós mesemondó toppant be hozzánk, aki a mesélésen kívül még a magyar népi hangszereket is bemutatta, megszólaltatta nekünk. A harmadik napon befejeztük a meseírást, pontot tettünk történetünk végére.

Hozzáláttunk a mesénk illusztrációjának az elkészítéséhez. Rajzolás-festés közben ismét vendégünk érkezett! Katona Gizella fejlesztő pedagógus, aki különböző mesés játékokkal, fejtörőkkel, állatos mesével, diafilmvetítéssel, mondókákkal ismerttetett meg bennünket.

A laktató ebéd után lázas izgalommal vártuk a Varsány Községi Házba Csernik Szende székely lábbábost. Szende, akinek nem csak a „szája jár”, hanem felhúzza a lábára a bábukat, kicsiknek és nagyoknak orcájukra derűt lopva, tréfára, kacagásra invitált bennünket.

„Aki nem hiszi el, azt a cseszle csípje meg!”

A negyedik napon varázspálcánk autóbusszal elrepített bennünket a hortobágyi Madárkórházba. Itt betekintést kaptunk arról, hogyan gyógyítják, ápolják a beteg, sérült madarakat. A kórházi látogatás után solymászbemutatót láthattunk, majd a kilenclyukú híd alatt átkelven a szabadidő parkban a nagy faragott sólyom-csúzdát is kipróbálhattuk.

Látogatásunk ezzel még nem ért véget! Hiszen a halastavat is látnunk kellett, ezért felültünk a Hortobágyi kisvasútra és bejártuk a tanösvényt, ahol ugyan aranyhalat nem fogtunk, de számtalan madárfajt láthattunk, amint a fejük, illetve a tavak fölött röpködtek. A nap végére elfáradt a varázspálcánk, „hazarepített” bennünket. Az ötödik nap reggelén kipihenten ébredvén befejeztük a mesénket és a rajzainkat. Mivel olyan jól sikerültek ezek az alkotások, ezért elkészítettük a „diafilmeket”. Nagy kivetítőn mutattuk be a mesénket, hogy mindenki láthassa.

Hát... ez volt a mese, igen! És ezeket a meséket, történeteket mindenki a maga módján tátott szájjal hallgatta. Mint azt tudjuk, a mese, a történet szellemi és lelki táplálék, amire mindenkinek szüksége van: gyerekeknek, felnőttnek egyaránt.

E röpke hét alatt egy pici mesevilág tárult elénk egyszerű, de nagyszerű formában, hatalmas élményekkel. Az olvasótábor a Verseggy Ferenc Könyvtár TÁMOP-3.2.13.-12/1-2012-0115 „Mindennapi Varázslatok a könyvtárban” című pályázat támogatásával valósult meg. Köszönjük a lehetőséget!

Tóth Istvánné
Rákóczipalva, könyvtáros

KSZR műhelybeszélgetés

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) a hazai könyvtári ellátás legnagyobb, legátfogóbb alrendszere. A rendszer működésével kapcsolatos tapasztalatok áttekintése, az eredményes folytatás érdekében az Emberi Erőforrások Minisztériumának Könyvtári és Levéltári Osztálya a Könyvtári Intézet bevonásával és az érintett megyei és városi könyvtárak részvételével „műhelybeszélgetés sorozat”-ot kezdeményezett.

A műhelymunka célja, hogy lehetőséget biztosítson a KSZR ellátással kapcsolatos tervezési, szervezési és működtetési kérdések megvitatására, a jó gyakorlatok megismertetésére.

Az első műhelynapra 2014. február 10-én, Budapesten került sor. A találkozó dokumentumai <http://ki.oszk.hu/content/1-kszr-m-helynap-2014-febru-r-10> címen érhetőek el. A sorozat folytatódik, ebben az évben májusban és októberben is várható újabb konzultációs alkalom, melynek konkrét időpontjára, helyszínére és témájára a szervezők várják a résztvevőktől a javaslatot.

A hírt a Könyvtári Intézet honlapjáról emeltük át. (<http://ki.oszk.hu/>)

Városi könyvtárak adattára

A Területi szolgálat a megyében működő városi könyvtárak helyzetét mérte fel 2013-ban. A legfontosabb adataikat - kérdőíves formában való megkérdezést követően - vittük fel: elérhetőségeik, nyitva tartásuk, alapküldetésnyilatkozat, gyűjtőköri szabályzat, küldetésnyilatkozat, gyűjtőköri szabályzat), működési dokumentumok használata (munkanapló, leltárkönyvek, katalógusok, stb.). Kérdeztük az általuk használt integrált könyvtári rendszert, a gyűjtemény feldolgozottságának mértékét. Főbb statisztikai adatokat adtunk az elmúlt 5 évről, s 2008-2012-ig ezen adatok alapján 19 féle mutatószámot is találhatnak a megyei könyvtár munkatársai ebben az adatbázisban.

Megtudható az is, mely könyvtár mikor végzett állomány-ellenőrzést. Minden településhez látogatásaink során a tapasztaltakat szövegesen rögzítjük. Mivel az adatbázis azzal a céllal készült, hogy minden megyei könyvtárban dolgozó kollégának a legfrissebb információk álljanak a rendelkezésére, azt kérjük, hogy a munkatársak látogatásaik során a személyes tapasztalataikat rögzítsék az adatbázisban, ezzel is frissen és élön tartva a kapcsolatokat.

Természetes, hogy a városi könyvtárak munkatársait is arra kérjük, jelezzék a változásokat, így mindig pontos információkkal fogunk rendelkezni.

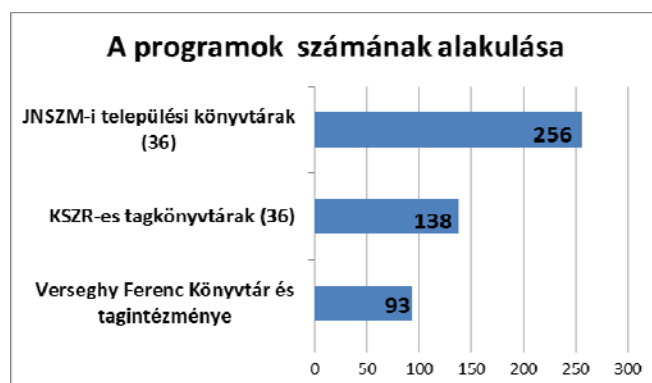
Összefogás a könyvtárakért - 2013

A Területi szolgálat évek óta felelőse a megyei összefogás koordinálásának. A megyei rendezvények összehangolt megvalósítására 2013. október 7-től 13-ig került sor.

Ebben az évben szétvált a könyvtárak programszervezése megyei tekintetben, az osztályunk feladata a KSZR-en kívüli könyvtárak rendezvény-szervezésének segítése volt. A megvalósítás támogatásához egymillió forint költségvetési keretet kaptunk.

Összességében beszámolhatunk arról, hogy az országos 3986 programból Jász-Nagykun-Szolnok megyében 487 program szerveződött. A csatlakozó települések száma 72 volt megyénkben. A KSZR-en kívüli települések száma 36 volt, a programregisztráció szerint 38 intézmény összesen 256 rendezvényt valósított meg. A programok megvalósításához 17 településnek nyújtottunk pályázati pénzből támogatást.

Köszönjük az együttműködést!

Az oldalt összeállította: Illés Julianna (szerk.)

Köszönjük KSZR!

Már 1 éves KSZR tagságunk is hihetetlen változást hozott könyvtárunk életében. 2003 óta nem volt beszerzésünk, ezért szinte el sem hittem, hogy 600000 Ft-ot elkölthetnek dokumentum-beszerzésre, ezért többször is megnyitottam az e-mailt, hátha elnéztem valamit. De nem! Ezen kívül még rendezvények szervezésére is kaptunk egy 200000 Ft-os keretet. A könyvtárhasználók igényeit szem előtt tartva rendeltem a folyóiratokat és könyveket, így az olvasókkal együtt izgatottan vártuk azok érkezését. Elavult, régi számítógépünk helyett új, modern gépet is kaptunk vonalkód-leolvasóval, így lassan, de biztosan mi is olyan könyvtárrá fejlődünk majd, mint a „nagyok”, de ezért még sokat kell tennünk. A KSZR-nek köszönhetően olyan kultúr-programokat tudtunk szervezni, amelyekre eddig nem volt lehetőségünk. Rendezvénysorozatunkat elsősorban az általános iskolás korosztály igényeinek megfelelően állítottam össze. Ezek között volt térítésmentes, igényes helytörténeti előadás, amit Mészáros Ágotának köszönhattunk, volt interaktív zenés előadás. A Természet-tudományi Múzeum egy paleontológusát, dr. Főzy Istvánt is sikerült meghívunk, aki a dinoszauruszokról tartott előadást. Molnár László és Zelei Gábor színművészek egyetlen gitár hangjával, minden díszlet nélkül varázsolták elénk Fazekas Mihály Lúdas Matyjának ízes, népi nyelvezetű történetét. Így 1 órára saját kis színházunk is lett az iskola tornatermében.

A kisebb gyerekek figyelmét a gitár kötötte le. Volt, aki önfeledt „léggitározással” lett aktív

részes az előadásnak; a nagyobb gyerekek pedig a történet sajátos előadásmódját, humorát találták szórakoztatónak. Így mind az előadók, mind a közönség emlékezetes egy órát töltött együtt. Reméljük, hogy még sok hasonló élményben lesz részünk.

Köszönöm a Verseyhy Ferenc Könyvtár munkatársainak szakmai segítségét, hiszen nélkülük nem lett volna ilyen zökkenőmentes az új rendszer bevezetése.

Az előnyös változásoknak köszönhetően újból van jövőképünk, vannak anyagi ráfordítást nem igénylő terveink. Köszönjük KSZR!

Kamocsár Lászlóné
Tiszavárkony, könyvtáros

Módosult a 84/2013. (XII. 30.) EMMI rendelet

A Magyar Közlöny 2014. évi 31. számában megjelent a fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 84/2013. (XII. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 13/2014. (II. 28.) EMMI rendelet (I. sz. melléklet 48. sor közkönyvtári kölcsönzési jogdíjak, 3094. p.)

Nyilvános könyvtárak jegyzéke

A Hivatalos Értesítő 2014. évi 11. számában (II. 14.) megjelent a **42. Nyilvános könyvtárak jegyzéke**, benne 2 új könyvtárral (874-881. p.)

A nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről szóló 64/1999. (IV. 28.) Korm. rendelet alapján, a jegyzéken található könyvtárakról az EMMI honlapján tájékozódhatunk, melyet 2013. december 17-én aktualizáltak.

NKA Közgyűjtemények Kollégiuma nyílt pályázati felhívása

Minden közkönyvtár figyelmét felhívjuk a www.nka.hu oldalon (fenti címen) megjelent 3.a) Könyvtári szakmai eszközfejlesztés, korszerűsítés támogatására, ahol 2013-ban jelentős könyvtári szolgáltató tér bővítést hajtottak végre, vagy 2014-ben ilyen bővítésük folyamatban van és annak befejezését követően a bútorok beszerzése és elhelyezése megtörténik 2015. szeptember 1-jéig.

(szerk.)

Macikiállítás

2013 szeptemberében 3 hétre megérkezett 300 játékmackó Tomajmonostorára.

Bár arról már volt némi fogalmam, hogy Balázs Antal és családja rákóczi falvai macigyűjteménye érdekes és értékes, de kissé tartottam attól, hogy a vándormacik is ugyanolyan izgalmasak, érdekesek lesznek-e. Szerencsére kételyeimet eloszlatta az a tény, hogy a kiállítást kb. ötszázan látták. A páratlan gyűjteményt megnézték a helyi óvodások és általános iskolások, a kunhegyesi általános iskola tagintézményeiből 6 osztály, kunhegyesi óvodások 9 csoportja, abádszalóki óvodások 5 csoportja. Külön örömmre szolgál, hogy a látogatók között igen nagy számmal voltak felnőttek és olyan családok is, akik csak ezért utaztak Tomajmonostorára. Köszönöm az érdeklődést a nyugdíjas klub tagjainak, a polgármesteri hivatal dolgozóinak és mindenkinek, aki érdeklődésével megtisztelte kiállításunkat.

A kiállítás anyagáról érdemes tudni, hogy Rákóczi falván van Balázs Antal magángyűjteménye, állandó kiállítása, ami kb. 2000 db régi maciból, 2000 db pléhdobozból és sok régiségből áll. A macik különlegessége nemcsak az, hogy köztük igen sok az éltes korú, hanem az is, hogy a gyűjtő a restaurálás után jelmezbe öltözteti őket. Így aztán láthattunk kuruc macit, bohócot, honfoglaláskori ruhába öltöztetett macit, apácát, balerinát, vadászt, indiánt, török szultánt és családját, stb.

Érdekesek voltak a gazdagon díszített pléhdobozok, amelyeket régen tárolásra, ajándékozásra és csomagolásra használtak, és legtöbbjüket 80-100 évvel ezelőtt. A kiállításon megtekinthető volt még számos régi könyv, fénykép, és más apró antik tárgy, játékeszköz.

A gyermekek körében a legnépszerűbbek azok a macik voltak, amelyekkel a játszószőnyegen lehetett játszani. A kiállítást izgalmasabbá tette a gyerekek számára egy kis játékos foglalkozást is szerveztünk.

Végül szemegessenek Önök is a vendégkönyvbe bejegyzett gondolatok között: „Köszönjük a lehetőséget, hogy betekint-

hettünk a régi korok játékaiba”; „kár, hogy a mai gyerekek már nem ismerik az effajta játékokat”; „külön tetszenek a kosztümös macik”; „a kiállítás gyönyörű, régi emlékeket is felidézett bennünk”; „Az óvodánkban mi is „MACIZUNK” a héten, köszönjük ezt az egyedülálló lehetőséget.”; „Óvodásaink nagy érdeklődéssel tekintették meg a macikiállítást, majd önfeledten játszottak a játszósarokban. Érdeklődve várjuk a következő kiállítást!”; „köszönjük, hogy Abádszalókhöz közel is megtekinthettük ezt a manapság is gyermekkedvenc játékgyűjteményt.”

Köszönjük mindenkinek az érdeklődést és reméljük, hogy más alkalommal is ellátogatnak kiállításainkra.

Koczó Eszter
Tomajmonostora, IKSZT

Könyvtári hírek

Rendszeres olvasóink, látogatóink tudják, az utóbbi hónapokban átalakuláson ment át a könyvtár. A nyár folyamán a megyei könyvtár munkatársai nagyjából 2500 db elavult tartalmú, sérült és rongálódott kötetet javasoltak selejtezésre. A kiselejtezett könyvek helyét elkezdjük új kiadású klasszikusokkal, mai siker sztorikkal, sok-sok szép, illusztrált mesekönyvvel feltölteni. A KSZR-nek köszönhetően egy évre közel 300.000 Ft-ot fordíthatunk új könyvek beszerzésére. Eddig kb. 40 új könyv érkezett meg, és a következő hónapokban még közel 100 újdonsággal bővül állományunk.

Május óta folyamatosan olvashatók, forgathatók napi- és hetilapok, magazinok az IKSZT emeletén: Néplap, Szabad Föld, Ötlet Mozaik, Baba Magazin, Magyar Konyha, Eső – irodalmi lap, stb.

Könyvtári programokban sem volt hiány. Októberben csatlakoztunk az Országos Könyvtári napok programsorozathoz, amely minden évben fontos téma köré szerveződik. Idén az emberi kapcsolatok álltak a könyvtári napok középpontjában. Életkortól és lakóhelytől függetlenül minden ember számára nélkülözhetetlen, hogy értékes kapcsolata

legyen embertársaival. A hét eseményei a család, a baráti kapcsolatok, az egymásra figyelés, egymás segítése, a befogadás és az elfogadás szempontjait tartották szem előtt.

A család napjára egy élő társasjátékot állítottunk össze, melyen 4 családi csapat – szülők és gyerekek – mérték össze tudásukat. A másfél órás, vidám hangulatú vetélkedő alatt műveltségi, ügyességi, rajzos, mutogatós és karaoke feladatokat oldottak meg a résztvevők. A barátság napja alkalmából pedig A Pál utcai fiúk című filmet vetítettük le, melyet az általános iskola összes tanulója megnézett.

Gál Gabriella
Tomajmonostora, könyvtáros

Közösségi média és egyéb szolgáltatások az Ipolyi Arnold Könyvtárban

A könyvtárnak mint közintézménynek fontos szerepe van a társadalom formálásában, a tanulás, művelődés elősegítésében. Ezzel párhuzamosan lépést kell tartania a változásokkal, alkalmazkodnia kell az új internetes szolgáltatásokhoz.

Napjainkban elterjedt a közösségi média fokozott használata. Ennek megfelelően az Ipolyi Arnold Könyvtár, Múzeum és Kulturális Központ jelen van a Facebook nevű közösségi oldalon, ahol azonnal értesülhetünk a legújabb programokról, rendezvényekről. Emellett február elejétől kezdve beindítottuk a könyvtár blog oldalát a www.ipolyikonyvtar.blog.hu címen. Ezen az oldalon könyv- és filmajánlók találkozik a Kedves Olvasó, amelyek remélhetőleg segítik a választását. A regények, szépirodalom mellett szakirodalmi ajánlók is igyekszünk új könyveinket népszerűsíteni, lehetőleg olyan témákkal, amelyek nem száraz tudományosságot sugallnak, hanem javítják az általános műveltséget vagy hozzájárulnak a mindennapok, hobbi vagy emberi kapcsolatok praktikusabb intézéséhez.

A blogon időről időre találkozhatunk az új könyvek, DVD-k listájával, rövid, egymondatos jellemzés kíséretében. Itt jegyezném meg, hogy a tavalyi év során a könyvtár állománya több, mint 2100 új dokumentummal gazdagodott, közel 4,5 millió forint értékben (ezt az önkormányzati támogatás mellett a Márai-programnak és az érdekeltség-növelő támogatásnak köszönhetjük). Várhatóan az idei év hasonlóan sikeres lesz az állománygyarapítás területén is. Örömmel számolhatunk be arról, hogy a könyvtár látogatottsága, a kölcsönzések és a távhasználat (online katalógus segítségével) is egyre növekszik. Hamarosan elérhető lesz megújult honlapunk, mely már a komplex intézmény szolgáltatásai közvetíti.

Könyvtárunkban több könyvkiállítást is megtekinthetnek az érdeklődők, ismert írók évfordulóihoz kapcsolódva. Jelenleg *Herczegh Ferenc*, *Herman Ottó* és *Zsigray Julianna* művei kaptak kiemelését. Ezen kívül a kölcsönzői polcok végére felkerültek a helyi kiadványokat, helytörténeti szempontból érdekes munkákat, szerzőket felvonultató tablók, melyek az utcai portálokon keresztül is láthatók.

Külön polcon tekinthetőek meg a Budapest Bank pályázatán nyert közgazdasági témájú kötetek, valamint immáron a harmadik sikeres Márai-program pályázatának könyvei is hamarosan kölcsönözhetőek lesznek, többek között a teljes *Weöres Sándor*-életmű. A gyarapodás részeként egyre több folyóiratot is az olvasók rendelkezésére bocsájtunk, amelyek az utolsó előtti számtól visszamenőleg kölcsönözhetőek is. Hamarosan beindul egy, a középiskolások számára hirdetett, többfordulós könyvtárismereti vetélkedő, amelynek során minden forduló végén értékes nyereményeket sorsolunk ki. Az iskolák részéről folyamatos intézményünk látogatása, csoportok számára tartunk könyvtárismereti órákat, tematikus előadásokat.

A könyvtár tehát igyekszik eleget tenni a 21. század kihívásainak, de teszi ezt hagyományos értékei megőrzése mellett.

Veres Tamás
Törökszentmiklós, tájékoztató könyvtáros

Internet Fiesta: 2014. március 20-27.

Net/Kultúra/ Könyvtár – 15 éves az Internet Fiesta!

Javasolt témák a programokhoz: irodalmi adatbázisok, tudástárak (MEK, MANDA, DIA); képzőművészeti oldalak, fotóművészet; zene és tánc az interneten, zene letöltés legálisan; filmek az interneten (NAVA); e-book-ok a könyvtárakban; kultúra vásárlása a neten (könyv-, színházjegy vásárlás); kapcsolattartás a neten; netkultúra; internetes játékok, totók.

A Fiesta programjairól a Fiesta honlapján tájékozódhatunk: <http://fiesta.kjmk.hu>. Itt várják a regisztrációt 2014. március 19-ig, itt találhatóak a letölthető anyagok is.

XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

2014. április 24-től 27-ig kerül megrendezésre a program a Millenárison. (Budapest II., Kisrókus u. 16-20.). Bővebb információt a www.bookfestival.hu címen érhetünk majd el. A Magyar Könyvtárosok Egyesületének standja – a tavalyi évhez hasonlóan – a Millenáris B épületének (volt Jövő Háza) galériáján lesz (G3). A könyvtárosok ingyenes belépővel látogathatják a fesztivált.

85. Ünnepi Könyvhét

2014. június 12-16. között kerül megrendezésre a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülete szervezésében az Ünnepi Könyvhét. A www.mkke.hu honlapon kapunk bővebb információkat az eseményhez közelítve.

Összefogás 2014

*Találkozunk a könyvtárban! Országos Könyvtári napok
2014. október 6-12.*

2014. október 6. Hírverés, sajtótájékoztatók.

2014. október 7. Élő emlékezet – Múltunk értékei.

2014. október 8. Okoskönyvtár

2014. október 9. Együtt az egészségünkért!

2014. október 10. Olvas az ország!

2014. október 11. Megosztott örömök

2014. október 12. Könyves vasárnap

46. Vándorgyűlés

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2014. július 16-19. között Sopronban tartja 46. Vándorgyűlését, amit a Nyugat-magyarországi Egyetem rendez, jelentette be Prof. Dr. Varga László, a NYME tudományos és külügyi rektor helyettese. A Vándorgyűlésen a külföldi vendégeken, határon túli magyar kollégákon kívül 600-700 szakember és könyvtáros hallgató vesz részt az ország minden részéről, és a szakma minden területéről. A rendezvény szakmai programja plenáris és szekció ülések keretében zajlik, ahol a szakemberek megvitathatják a könyvtári szakterületek kérdéseit, átadhatják tapasztalataikat. Idén „az intelligens szolgáltatás - a szolgáltatások intelligenciája” gondolkört járják körbe, mely kifejezi, hogy „okos” szolgáltatásokkal a könyvtár jelentős hozzáadott értéket teremt a közösség és a társadalom számára. A korábbi évekhez hasonlóan a rendezvény ideje alatt szakmai kiállítást rendeznek. Ez kitűnő alkalom arra, hogy a könyvtáros szakma az új, fontos kiadványokkal, szoftverekkel, berendezésekkel, termékekkel és szolgáltatásokkal, hazai és nemzetközi adatbázisokkal megismerkedhessen. A szakmai programok mellett kulturális és turisztikai programok színesítik a rendezvényt, amelyek lehetőséget nyújtanak Sopron és az Egyetem történetének, hagyományainak, s jelenének megismeréséhez.

Corvinus Rádió (<http://corvinusradio.hu/hirek/>)

Az év fiatal könyvtárosa – Pályázati felhívás 2014

Kedves Fiatal Kollégák!

Az MKE és az IKSZ ismét meghirdette a 35 évnél fiatalabb kollégák számára „Az év fiatal könyvtárosa-díj” elnyerésére irányuló pályázatát. A pályázat beadási határideje 2014. június 2. hétfő, 14 óra. A pályázati felhívás, a jelölési űrlap és a pályázat alapító okirata megtalálható az mke.info.hu címen, itt érhetik el az eddigi díjazottak pályamunkáit is.

Az oldalt összeállította: Illés Julianna, szerkesztő

Az MKE JNSZM Szervezet hírei

Változások következtek be a Magyar Könyvtárosok Egyesülete szervezeti életében, a tagszervezetek életében, így a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezet életében is. Az egyik legfontosabb változás a tagdíj emelkedése, melyet az alábbiak szerint fogadott el az egyesület Küldöttközgyűlése 2014. január 1-től: tagdíj 5 000 Ft; Kedvezményes tagdíj (nyugdíjas, GYES-es, 25 év alatti fiatal, nagycsaládos) 3 000 Ft; Testületi tagdíj 20.000 Ft; Társult szervezetek tagdíja 1 000 Ft

A tagdíj összege magában foglalja a szervezeti feladatok ellátását szolgáló, az adott szervezet kezelésében maradó ún. regisztrációs díjat és a közös feladatok ellátását szolgáló tagdíjat is. A közös feladatok ellátását a tagdíj nagyságától függetlenül tagonként 2 000 Ft (társult szervezet esetében 1 000 Ft) szolgálja, a fennmaradó rész pedig regisztrációs díjnak minősül. Ha egy tag több szervezetben is regisztrálja magát, akkor a további szervezetekben csupán a regisztrációs díjat kell befizetnie. Az új belépőknek 500,- Ft kártyadíjat is kell fizetniük.

A tagdíjak befizetésének határideje február 10. Utalás továbbra is lehetséges, csak a **SZÁMLASZÁM VÁLTOZOTT**. Az új számlaszámunk: OTP **11708001-20570268** MKE Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezet.

Határidő utáni tagdíj-befizetésre, illetve személyesen történő pénztári befizetésre ezután is van lehetőség. Ez ügyben a Verseghy Ferenc Könyvtárban Illés Julianna és Némethné Matastik Magdolna kereshető. Az érvényes matricával rendelkező tagsági igazolványok – az azokon található **Euro Discount Club** logó segítségével – Magyarországon több mint félezer helyen biztosítanak a tulajdonosaik számára kedvezményes vásárlási lehetőséget. A lehetőségekről az alábbi linken tájékozódhatunk: www.edc.hu/kereso

Az MKE közhasznú szervezet. A jogi, gazdasági és pénzügyi működésének kereteit valamennyi tagszervezetre kiterjedően a hatályos jogszabályokkal összhangban, a hatékonyság és a gazdaságosság szem előtt tartásával szervezi meg. E cél elérése érdekében került sor az egyesület szervezeti átalakulására. Mivel tagszervezetünk nem önálló civil szervezet, ezért 2014. január 1-től a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagszervezeteként működhetünk tovább – a többi tagszervezethez hasonlóan.

Ennek megfelelően adószámmal nem rendelkezhetünk, visszaadása 2013. december 31-től lépett életbe. Önálló OTP-s számlánkat is meg kellett szüntetnünk, s a továbbiakban a nagy egyesület OTP-s főszámlája mellett alszámla nyitására került sor. Alszámlánkra átkerült tagszervezetünk vagyona, mely fölött továbbra is mi rendelkezünk. Bármiféle pénzmozgást a tagszervezet aláírásra jogosult képviselői engedélyezhetnek. Tehát anyagi önállóságunk ebben a működési struktúrában is sértetlen maradt. Jelenleg a közös gazdálkodás leoptimalisabb gyakorlatának kialakítása folyik. Tagszervezetünk ebben a munkában segítő közreműködőként vesz részt.

Némethné Matastik Magdolna
MKE JNSZM Szervezet, elnök

Magyar Kultúra Napja – Minősített Könyvtárak

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és Halász János, kultúráért felelős államtitkár 2014. január 22-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett ünnepségen kitüntető címetek, díjakat adott át, többek között a könyvtári minőségi díjat. A 2013-ban lefolytatott minőségi eljárás eredményeként a:

Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, a Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Könyvtár és Levéltár és a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ **Minősített Könyvtár** címet vehettek át. A címet a könyvtári minőségirányítás alkalmazásával elért eredményekért, a magas színvonalú, elégedettséget biztosító szolgáltatások megvalósításáért és folyamatos fenntartásáért kapták meg az intézmények.

Az érintett könyvtáraknak, a könyvtárakban dolgozó valamennyi munkatársnak, szakértőiknek, támogatóiknak szívből gratulálunk!

Kaptár

Jász-Nagykun-Szolnok megye könyvtárainak híradója

Szerkesztő: Illés Julianna (illes@vfmk.hu) Felelős kiadó: Lászlóné Nagy Ilona

Kiadja a Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény

5000 Szolnok, Kossuth tér 2., Postafiók 139.